Europa-Parlamentet
2014-2019

Mødedokument

B8-0152/2016

27.1.2016

FORSLAG TIL BESLUTNING

på baggrund af redegørelse fra næstformanden i Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik

jf. forretningsordenens artikel 123, stk. 2

om situationen i Yemen
(2016/2515(RSP))

Alyn Smith, Bodil Valero, Igor Šoltes, Barbara Lochbihler
for Verts/ALE-Gruppen

B8-0152/2016

Europa-Parlamentets beslutning om situationen i Yemen
(2016/2515(RSP))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til sine tidligere beslutninger om Yemen, især beslutningen af 9. juli 2015 om situationen i Yemen[1],

– der henviser til den fælles erklæring af 10. januar 2016 fra næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, Federica Mogherini, og kommissæren med ansvar for humanitær bistand og krisestyring, Christos Stylianides, om angrebet i Yemen mod en sundhedsklinik drevet af Læger Uden Grænser,

– der henviser til erklæringen af 15. december 2015 fra talspersonen for Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (EU-Udenrigstjenesten) om genoptagelsen af FN-ledede drøftelser om Yemen og til den fælles erklæring af 2. oktober 2015 fra næstformanden/den højtstående repræsentant, Federica Mogherini, og kommissæren med ansvar for humanitær bistand og krisestyring, Christos Stylianides, om Yemen;

– der henviser til FN's Sikkerhedsråds resolutioner 2201 (2015), 2204 (2015), 2216 (2015) om Yemen og 2140 (2014) om indførelse af sanktioner,

– der henviser til rapporten fra FN's ekspertpanel for Yemen, der er nedsat ved Sikkerhedsrådets resolution 2140 (2014),

– der henviser til erklæringerne af 20. marts, 26. marts, 1. april, 26. april og 9. juni 2015 fra talspersonen for EU-Udenrigstjenesten om situationen i Yemen,

– der henviser til Rådets konklusioner af 20. april 2015 om Yemen,

– der henviser til de udtalelser om Yemen af 10. januar 2016 og 8. januar 2016, der tilskrives talsmanden for FN's generalsekretær,

– der henviser til forretningsordenens artikel 123, stk. 2,

A. der henviser til, at den humanitære krise i Yemen siden marts 2015 og indledningen af den saudiarabisk-ledede intervention i landet har nået et katastrofalt omfang – større end nogen anden krise i verden, hvad angår antallet af umiddelbart berørte personer;

B. der henviser til, at de saudiarabiske luftangreb har vist sig at være yderst vilkårlige, idet talrige hospitaler, skoler, markeder, kornlagre, havne, bryllupper, en lejr for internt fordrevne og verdenkulturarvsområder er blevet bombet, og at alle sådanne luftangreb udgør krigsforbrydelser, samt at de seneste eksempler herpå er den dokumenterede anvendelse af klyngeammunition i tætbefolkede beboede områder den 6. januar 2016;

[1] Vedtagne tekster, P8_TA(2015)0270.

C. der henviser til, at blokaden af luft-, sø- og landforbindelserne, der er pålagt af Saudi-Arabien og dets allierede, har forværret krisesituationen alvorligt og er først for nylig blevet ændret for at muliggøre leverancer af meget begrænsede mængder af grundlæggende humanitær bistand;

D. der henviser til, at konflikten mellem den houthiske del af befolkningen og Yemens centralregering har historiske rødder, som delvist er baseret på klager fra houthierne over forskelsbehandling, social, økonomisk og politisk marginalisering samt forsøg på at udbrede wahabi-ideologien i Yemen; der henviser til, at tilsvarende væbnede konflikter, om end i mindre omfang, har fundet sted tidligere;

E. der henviser til, at manglen på politisk inklusion har skabt betingelserne for fremgangen for houthi-militserne, der kom fra den nordlige del af landet, og som udnyttede det regerings- og sikkerhedsmæssige vakuum og indtog hovedstaden Sanaa i september 2014, hvilket førte til, at Yemens præsident Abd Rabbu Mansour Hadi flygtede til Saudi-Arabien;

F. der henviser til, at USA's udenrigsministerium offentligt har erklæret sin støtte til den saudiarabisk-ledede koalition og givet efterretningsstøtte, målrettet bistand og rådgivning samt logistisk støtte, samtidig med at den britiske regering uddanner saudiarabiske piloter og ikke bestrider, at britiske rådgivere har befundet sig i kontrolrummene under saudiarabiske angreb i Yemen; der henviser til, at koalitionen indtil nu ikke har formået at genoprette sikkerhed og stabilitet i landet eller give præsident Abd Rabbu Mansour Hadi magten tilbage;

G. der henviser til, at ifølge FN er tusindvis af civile derimod blevet dræbt eller såret i 2015, og at krigen har ført til den interne fordrivelse af mere end 2,5 millioner yemenitter; der henviser til, at 20 millioner mennesker – 80 procent af befolkningen – har brug for en eller anden form for humanitær beskyttelse eller bistand; der henviser til, at mere end 2,2 millioner børn lider af eller er i risiko for underernæring, og at omkring 14,4 millioner mennesker nu er ramt af fødevareusikkerhed;

H. der henviser til, at luftangrebene har ødelagt en stor del af den grundlæggende infrastruktur, såsom broer, veje og vandtanke, telekommunikationsstationer og kraftværker i et land, der allerede før krigen blev betragtet som værende blandt de mindst udviklede lande; der henviser til, at mange historiske monumenter og arkæologiske steder også er blevet uopretteligt skadet eller ødelagt, herunder dele af den gamle bydel i Sanaa, som er opført på UNESCO's liste over verdens kulturarv;

I. der henviser til, at det som følge af den fortsatte flådeblokade kun er 15 % af den importmængde, landet havde inden krisen, som slipper igennem – og det i et land, der er afhængigt af at importere 90 % af sin fødevareforsyning; der henviser til, at Verdensfødevareprogrammet har klassificeret 10 af Yemens 22 provinser som værende i en "nødsituation" hvad angår fødevaresikkerhed – på randen af "sult";

J. der henviser til, at blokaden af transport af brændstof er ødelæggende for landets elforsyning og gennemtvinger masselukning af hospitaler og skoler; der henviser til, at det mest presserende problem er, at blokaden har betydet, at vandpumperne ikke længere virker, hvilket har bragt det samlede antal yemenitter uden adgang til drikkevand eller sanitet op på 16 millioner – svarende til næsten to tredjedele af

befolkningen – med alvorlige konsekvenser for spredning af sygdomme, herunder kolera og denguefeber;

K. der henviser til, at konflikten i Yemen ifølge UNICEF også har haft betydelige konsekvenser for børnenes adgang til uddannelse, som er gået i stå for næsten 2 millioner børns vedkommende, idet 3 584, eller én ud af fire, skoler er blevet lukket; der henviser til, at 860 af disse skoler er ødelagte eller huser internt fordrevne;

L. der henviser til, at der den 15. december 2015 blev erklæret en landsdækkende våbenhvile, men at denne siden er blevet overtrådt i vid udstrækning; der henviser til, at fredsforhandlingerne, som de krigsførende parter afholdt i midten af december 2015 i Schweiz, ikke førte til noget større gennembrud i retning af at få afsluttet konflikten; der henviser til, at genoptagelsen af de FN-ledede fredsforhandlinger under ledelse af FN's udsending til Yemen, Ismail Ould Cheikh Ahmed, som var planlagt til den 14. januar 2016, er blevet midlertidigt udskudt på grund af den fortsatte vold;

M. der henviser til, at selv om Saudi-Arabien i april 2015 lovede, at det ville finansiere FN's nødhjælpsfond for Yemen på 274 millioner USD, er der indtil videre ikke overført nogen penge til FN's Kontor for Koordination af Humanitære Anliggender; der henviser til, at selv om FN i juni 2015 fremsatte en appel om 1,6 milliarder USD for at give det mulighed for at hjælpe 11,7 millioner mennesker, havde det pr. 18. november 2015 kun modtaget 43 % af denne sum;

N. der henviser til, at EU i 2015 gav 52 millioner EUR i ny humanitær bistand til krisen i Yemen og dens indvirkning på Afrikas Horn;

O. der henviser til, at Saudi-Arabien ifølge Det Internationale Fredsforskningsinstitut i Stockholm (SIPRI) er blandt de fire lande i verden med de største militære udgifter med en stigning på 17 % i militære indkøb i 2014;

P. der henviser til, at al-Qaeda på Den Arabiske Halvø og IS/Da'esh har kunnet drage fordel af det politiske og sikkerhedsmæssige sammenbrud i Yemen, idet de har øget deres tilstedeværelse og udgør en yderligere trussel mod stabiliteten og sikkerheden i regionen;

Q. der henviser til, at Oman i januar 2016 lukkede sine to grænseovergange til Yemen på grund af frygt for militante angreb og har således frataget yemenitterne den eneste uhindrede udrejse over land fra Yemen og derved i vidt omfang afskåret dem fra omverdenen;

R. der henviser til, at EU's medlemsstater, navnlig Det Forenede Kongerige, Frankrig, Tyskland, Italien og Belgien, har fortsat med at tillade overførsler af våben og relaterede genstande til Saudi-Arabien siden krigen begyndte; der henviser til, at Frankrig i efteråret 2015 har undertegnet en række omfangsrige strategiske aftaler med Saudi-Arabien; der henviser til, at Det Forenede Kongerige siden 2015 har udstedt over 100 licenser til våbeneksport til Riyadh, hvoraf langt de fleste værdimæssigt er til kampfly og bomber til det kongelige saudiarabiske luftvåben, idet de seneste rapporter fra regeringen viser, at værdien af britiske licenser til Saudi-Arabien har nået et utroligt højt niveau på mere end 1 mia. GBP i bomber, missiler og raketter i tre måneder fra juli til september 2015;

S. der henviser til, at EU's fælles holdning om våbeneksport udtrykkeligt forbyder medlemsstaterne at udstede tilladelse til at eksportere våben, hvis der er en klar risiko for, at den militærteknologi eller det militærudstyr, der skal eksporteres, kan blive anvendt til alvorlige krænkelser af den humanitære folkeret;

T. der henviser til, at USA's regering fortsat griber direkte ind i krigen via droneangreb rettet mod "al Qaeda"-militante under henvisning til retten til at gengælde terrorangrebet den 11. september på grundlag af FN's Sikkerhedsråds resolutioner 1368 (2001) og 1372 (2001);

1. udtrykker alvorlig bekymring over den humanitære katastrofe, der finder sted i Yemen, og som er karakteriseret ved udbredt fødevareusikkerhed og alvorlig underernæring, vilkårlige angreb på civile og sundheds- og nødhjælpsarbejdere og ødelæggelse af civil og medicinsk infrastruktur som følge af optrapningen af luftbombardementer, kampe på jorden og granatbeskydning;

2. fordømmer på det kraftigste luftangrebene og den maritime blokade af Yemen, der er pålagt af den saudiarabisk-ledede koalition, og de destabiliserende ensidige handlinger, som houthierne og militære enheder, der er loyale over for ekspræsident Saleh, har udført, hvilket yderligere svækker Yemen og regionen som helhed og skaber bedre vilkår for udbredelsen af terrorgrupper og ekstremistiske organisationer som IS/Da'esh og AQAP og forværrer en allerede kritisk humanitær situation;

3. opfordrer alle parter til straks at standse den militære konfrontation og til i det mindste at nå til enighed om en humanitær pause;

4. understreger, at der er behov for en koordineret humanitær indsats under ledelse af FN og opfordrer indtrængende alle lande til at bidrage til at imødekomme de humanitære behov; opfordrer alle parter til at tillade, at hårdt tiltrængt mad, medicin, brændstof og anden nødvendig bistand får lov til at komme ind i landet og blive uddelt via FN's og internationale nødhjælpskanaler med henblik på at imødekomme de presserende behov hos de civile, der er berørt af krisen, i overensstemmelse med princippet om upartiskhed, neutralitet og uafhængighed; minder om, at det derfor er afgørende, at den kommercielle skibsfarts adgang til Yemen lettes yderligere;

5. gentager sin opfordring til alle parter om at overholde den humanitære folkeret og den internationale menneskerettighedslovgivning, at sikre beskyttelsen af civile og til at afholde sig fra direkte at angribe civil infrastruktur, navnlig medicinske faciliteter og vandforsyningssystemer, samt fra at anvende civile bygninger til militære formål;

6. minder alle parter om, at hospitaler og sundhedsfagfolk udtrykkelig er beskyttet i henhold til den humanitære folkeret, og at vilkårlige, for slet ikke at tale om målrettede, angreb på civile og på civil infrastruktur udgør krigsforbrydelser; understreger betydningen af at forbedre sikkerheden for nødhjælpsarbejdere;

7. opfordrer til en upartisk og uafhængig undersøgelse af alle påståede krænkelser af de internationale menneskerettigheder og den humanitære folkeret, herunder de seneste angreb på humanitære infrastrukturer og personale;

8. er dybt rystet over, at EU-medlemsstater fortsat godkender udstedelse af tilladelse til at

eksportere våben og militær uddannelse til Saudi-Arabien og dets allierede i koalitionen og understreger, at tidligere, nuværende og fremtidige våbenleverancer fra EU-medlemsstater til Saudi-Arabien ikke kun overtræder retligt bindende EU-regler om våbeneksport i henhold til Rådets fælles holdning 2008/944/FUSP, men også er i strid med flere bestemmelser i traktaten om våbenhandel og den relevante nationale lovgivning;

9. understreger, at denne løbende tildeling af tilladelse og den direkte militære uddannelse, der gives af EU's medlemsstater, kan betragtes som medvirken til krigsforbrydelser og andre alvorlige overtrædelser af humanitær folkeret og international menneskerettighedslovgivning;

10. opfordrer indtrængende medlemsstaterne til straks at suspendere alle våbenoverførsler og anden militær støtte til Saudi-Arabien og dets allierede i konflikten i Yemen; opfordrer indtrængende næstformanden/den højtstående repræsentant til at iværksætte en våbenembargo mod Saudi-Arabien i forbindelse med krigen i Yemen på det næste møde i Udenrigsrådet den 5.- 6. februar 2016;

11. fordømmer endvidere USA's droneangreb og fastholder, at der bør være et internationalt forbud mod anvendelsen af droner til udenretslige drab;

12. opfordrer EU og dets medlemsstater til at øge deres finansielle bidrag til beredskabsplanen for humanitær bistand for Yemen med henblik på at opfylde finansieringsbehovet for 2016; opfordrer indtrængende EU til at lægge pres på alle donorer, således at de indfrier deres løfter og opfylder deres forpligter hurtigst muligt;

13. understreger, at der kun kan være en politisk, inkluderende forhandlingsløsning på konflikten; opfordrer indtrængende alle parter til i god tro så hurtigt som muligt at engagere sig i en ny runde af FN-ledede fredsforhandlinger; støtter den utrættelige indsats af FN's særlige udsending, Ismail Ould Cheikh Ahmed, for at afholde FN-støttede fredsforhandlinger om Yemen i overensstemmelse med initiativet fra Samarbejdsrådet for Golfstaterne, resultaterne af konferencen om national dialog og FN's Sikkerhedsråds relevante resolutioner, navnlig resolution 2140 og 2216;

14. opfordrer EU til effektivt at fremme overholdelse af den internationale menneskerettighedslovgivning og den humanitære folkeret i overensstemmelse med de relevante EU-retningslinjer; understreger især behovet for, at EU i sin politiske dialog med Saudi-Arabien drøfter nødvendigheden af at overholde den humanitære folkeret; opfordrer Rådet til at overveje, såfremt en sådan dialog ikke giver resultater, at indføre restriktive foranstaltninger og sanktioner over for stater eller enkeltpersoner, der er indblandet i krænkelser af den humanitære folkeret, såsom Saudi-Arabien og De Forenede Arabiske Emirater, ud over de allerede eksisterende restriktive foranstaltninger mod houthilederen Abdulmalik Al-Houti og sønnen af den afsatte præsident i Yemen, Ahmed Ali Abdullah Saleh;

15. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, medlemsstaternes parlamenter og regeringer,

FN's generalsekretærs særlige udsending til Yemen, Yemens og Kongeriget Saudi-Arabiens regeringer samt parlamenterne og regeringerne i Golfstaternes Samarbejdsråds og Den Arabiske Ligas medlemsstater.